

Dr. Girayalp Karakuş - Devlete Tapınma, Devletin Kökeni ve İmamoğlu

Türk toplumunun sınıflı topluma geçişinin yaşandığı tarihler MÖ. 1000'li yıllarda başlar MS. 1200'lere kadar uzanmaktadır. Bu dönem aslında Türklerin ilkel komünal düzenden devletleşme prosesine denk gelir. Yani Türklerde medeniyete ayak uydurmaya başlamıştır. Çünkü medeni toplumlarda devletler vardır. Devletin olduğu yerde ise toplumsal sınıflar vardır. Dünyada bu durum ise tarihler farklı olsa da süreç aynı olmuştur. Dünyada sınıflı topluma geçiş 6000 bin yıllık geçmişe sahiptir. Sınıfsız toplumlarda savaşlar nadir görülen olaylardı. Klanlar arasında yaşanan 3-5 çatışma vardı. Bu çatışmalarda genelde Tarım Devriminden sonra özel mülkiyetin ortaya çıkması ile birlikte başlamıştır. Bilindiği üzere özel mülkiyet çitleme usulü ile literatürümüze girmiştir. Talep çok; kaynak az o halde ne olur? Tabii ki savaşlar... Özel mülkiyetin ortaya çıkması ile birlikte orta-büyük ölçekte gruplar türemiştir. Askeriye, ruhbanlar ve yönetici sınıf gibi devlet sınıfları ortaya çıkmıştır. Bu sınıflar içerisinde en rahatı ise ruhban sınıflar olmuştur. İnsanlar doğa karşısında aciz olduğu için yönetici sınıflar da dâhil dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı ruhban sınıfından medet ummuşlardır. Bu sınıf bir zamanlar krallara taç giydirebilecek güçte bir asalak sınıftı. Asalak sınıf olmasının nedeni ise hiçbir şey üretmeden iktidarın nimetlerinden yararlanıyor olmasıdır. Bütün bunları anlatmamın nedeni; Türk toplumunu devlet değil, devleti halkın yaratmış olduğunu ispatlamaya çalışmamdan kaynaklanmaktadır.

Türk toplumu kabileler konfederasyonu şeklinde yaşarken dayanışmacı bir toplum düzeni vardı. Yani sosyalizan bir yapı... Meseleyi basitleştirmek gerekirse "Bir kazanda yemek pişer ve toplumdaki en üst mertebe yöneticiden en altına bütün insanlar o kazandan ihtiyacı kadar yemek alırdı." Dayanışmacı toplumda sınıflar yoktur. Sermaye birikimi de söz konusu değildir. Barbar insan merttir, dürüsttür. Medeni insanın ise yüzünde yüzlerce maskesi vardır. Türk toplumu medenileştikçe öz benliğini unutmuştur. Sınıfsız toplum süreci Osmanlı'nın kuruluş dönemine kadar devam etmiştir. Her ne kadar Selçuklu ve Bizans tecrübeleri yaşasa da... Türklerde hakan saraylarda yaşamaz, toplumun içindedir, halktan herhangi biri hakana doğrudan ulaşabilir. Ancak Osmanlı Bizans'ın etkisiyle sosyalist sistemden Ortaçağ krallığına dönüşmüştür. Yani Osmanlı'da sınıflaşarak Osmanlı İmparatorluğunu kurmuştur. Devlet sınıfları oluşmuştur. Seyfiyye, İlmiye, Mülkiye ve Kalemeye...

Osmanlı'da devlet aristokrasisi ile Aleviler arasındaki çatışmanın fitili de buradan ateşlenmiştir. Çünkü Alevi kökenli insanlarımız Oğuz geleneklerini devam ettirerek sosyalist yapılarını korumak istemişler ama Osmanlı aristokrasisi onları alışık olmadıkları yerleşik hayata geçirerek vergi almak istemişlerdir. 16. yüzyılda yaşanan Celali İsyanlarının nedenlerinden birisi de buydu: "Yaşam tarzına müdahale". 1775'lerde özellikle Çukurova bölgesinde ihracatın yapılmaya başlanması kapitalizmin Osmanlı'ya girdiği döneme rast gelmektedir. Öncesinde Osmanlı ekonomi sistemi tımar ve iâşe sistemine dayalı idi. İhracat yapılmaz, talebe göre üretim yapılırdı. Osmanlı Çukurova'dan sonra Ege bölgesindeki verimli arazilerde de ihracat yapmaya başlamasıyla gayrimüslim burjuva sınıfını yaratmıştır. Bilindiği üzere ticaret Türkler arasında popüler bir meslek değildi. Bu işi Ermeniler, Rumlar ve Yahudiler yapıyordu.

Osmanlı her ne kadar kuruluş yıllarında yarı-sosyalizan olsa da çürümenin başladığı yıllar Selçuklulara dayanmaktadır. Halk-devlet arasındaki uçurumun arttığı yıllar bu döneme rast gelmektedir. Medenileşme alametleri yine bu dönemde gerçekleşmiştir. Türk toplumunu devlet yaratmamıştır ancak Türklerin Asyatikliği devletçidir. Türk toplumunda bağnaz milliyetçi anlayışa benzer şekilde devlete tapınma mevcuttur. Oysa tarihsel arka planda devletlerin ortaya çıkışında Tarım Devrimi ve akabinde özel mülkiyetin ortaya çıkışı vardır. Devletlere güç veren halktır. Devlet fetişizmi halkın kendi haklarının farkında olmamasına neden olmaktadır. Devlet adamları adil oldukları sürece sözleri geçerlidir. Aksi takdirde hukuk devleti olmayan bir devlet meşruiyetini de kaybeder. Devrimler tarihi incelendiğinde "adil devlet" mottosunun her zaman geçerli olduğu görülmüştür.

Türkiye'de karıştırılan kavramlardan birisi de devlet-hükümet ayrılığıdır. Son dönemde İmamoğlu meselesi gündemdedir. AKP'liler ve bağnaz milliyetçiler hükümetin aldığı gözaltı kararlarını protesto edenleri devlet düşmanlığı ile suçlamaktadır. Oysa kavramlar birbirine karıştırılmaktadır. Protestocular Atatürk'ün Bursa Nutku'nda değindiği gibi ulusun zulme karşı direnme hakkını kullanmaktadır. Bu eylemlerde hedef; devlet değil, hükümetin

yargıyı da arkasına alarak yaptığı hukuksuzluklardır. Yukarıda belirttiğim gibi Türk halkını devlet yaratmamıştır. Halkın çıkarı her şeyin üstündedir. Bu motto mecliste de vardır: “Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir.” Ancak politikacılar sadece seçim zamanlarında halkı hatırlıyorlar. Bilindiği üzere Sivas Katliamında 30 yıllık zamanaşımı geçtiği için zanlılar serbest bırakıldılar. O halde 35 sene önce alınmış bir diploma neden şimdi gündeme getirilmektedir? Erdoğan’ın amacının seçimleri de aynı Azerbaycan’da olduğu gibi göstermelik yapmak olduğu söylenebilir. Erdoğan karşısındaki en büyük rakibini diskalifiye ederek topluma da gözdağı vermektedir. Yani kimsenin bu ülkede garantisi yok demek istemektedir. Eylemlerin nereye varacağını kestiremiyorum. AKP, çok büyük çaplı bir tepki alırsa geri adım atabilir. Aksi takdirde bir süre sonra halkın da direngenliği azalabilir. Eğer eylemler şiddete dönüşürse AKP aynı Gezi eylemlerinde yaptığı gibi kendisine bu olaylardan dolayı da mağduriyet yaratabilir. Herkesin uyanık olması lazım! Dikkat edilirse polis de şu anda olaylara çok sert önlem almıyor. Çünkü AKP, Gezi olaylarından ders çıkarmış görünüyor. Polisin sert önlemler alması halkı kışkırtabilir. Son tahlilde devlet kutsal değildir, yapılanlar devlete karşı olmaktan ziyade demokrasi mücadelesidir. Devlet fetişizmi yapanlara fırsat verilmemelidir! Olaylar nereye evrilecek hep birlikte göreceğiz...

Dr. Öğr. Görevlisi Girayalp Karakuş